

9 Vypište z textu jedno sousloví z oboru botaniky, které je zároveň termínem. 1 bod

10 Které z následujících tvrzení není v souladu s obsahem textu? 1 bod

- A) Užívání uvedené byliny pomáhá zmírnit zdravotní problémy psychického původu.
- B) Danou bylinu lze využít k léčení různými způsoby.
- C) Pouze díky dlouhodobému používání dané byliny lze vyléčit sklerózu multiplex.
- D) Masáže třezalkovým olejem jsou možné při rehabilitaci po mozkových příhodách.

11 Kterému z následujících slohových útvarů nejvíce odpovídá výchozí text? 1 bod

- A) popis pracovního postupu
- B) recenze
- C) anotace
- D) odborný článek

12 Které z následujících slov je ve výchozím textu uvedeno v nesprávném tvaru (slova jsou v textu zvýrazněna)? 1 bod

- A) psychickém
- B) panickém
- C) kúrou
- D) bylinnou

13 Seřadte jednotlivé části textu (A–E) za sebou tak, aby byla dodržena textová návaznost: 3 body

- A) Octl se po jejím levém boku. Pozdravil. A než mohl spolknouti všecku tíhu, ozval se spanilý a bezstarostný hlas tak lahodně, že pouze pro ten hlas stál celý život za to: „... Ale to je tma, vidíte?“
- B) Rozhlédl se, kterým směrem se dala. Byly tu čtyři směry; čtyřikrát potkal už lásku; kažým směrem snad na ni narazí. Tu jí zahlédl v hlubokém stínu a rychle chvátal za ní, třebaš cítil strach, úzkost a nerozhodnost před zcela novým tajemstvím nové a dosud nedosažené milenky, ale radost ho hnala proti jeho malomocné vůli.
- C) Šla sama; nikdo ji zde tedy neočekával. Tím jistěji se blížil osud. Také spěchala. Vždyť byla sama a byla tma. Neohlédla se při chvatných jeho krocích, ani když byl už za ní, jen uhnula ke zdi domu, snad aby chvátající ve tmě do ní nevrátil.
- D) Tu sebou vůz trhl, dívka zdvihla hlavu jako smka, vstala a vyběhla. Už! Už!
- E) Strnul a lavice ho držela a svírala jako chromého; ale přece se jí utrlh a skočil z elektriky, když už se byla začala valit dále. Ullice byla dosti tmavá, třebaš to byla křížovátka.

(J. Durych: Sedmikráska, upraveno) ^[56]

- 13.1 _____
- 13.2 _____
- 13.3 _____
- 13.4 _____
- 13.5 _____

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 14–18

Sedm starců

Victor Hugo

...
Vtom oběvil se míi však divný stařec v plášti,
sám hadr, špinavý jak onen mlžný den,
kteřý by, bez hrůzy svých očí plných záští,
svým zjevem přivolal děst štědrých almužen.

Jako by ve žluči si smočil zřítelnicí,
mněl pohled mrazivý, chladnější nežli led,
a jeho dlouhý vous, jak šavle tvrdě čnicí,
jako vous jidášův svou špičkou třel vpřed.

Byl ohnut, přelomen, a tvoře svými zády
a svýma nohama tak pravý úhel pak,
měl s holí, doplnkem patřícím dohromady,
podivné vzezření a chůzi, ubožák,
...

(Ch. Baudelaire: Květy zla, upraveno)^[57]

14 Které z následujících tvrzení o výchozím textu není pravdivé?

1 bod

- A) Ve všech slokách se rýmují sudé a liché verše, jedná se tedy o rým střídavý.
- B) Druhá sloka obsahuje odkaz na biblické téma.
- C) Zvýrazněná část první sloky obsahuje obrazné pojmenování.
- D) Victor Hugo, jemuž je báseň věnována, se řadí k francouzskému realistickému literárnímu proudu.

15

max. 2 body

15.1 Vypište všechna zájmena z druhé sloky výchozího textu ve tvaru, který je uveden ve výchozím textu.

15.2 Najděte ve výchozím textu 2 slova, která jsou zapsána s pravopisnou chybou, a napište je pravopisně správně.

16 Ve které z následujících možností se projevuje spodobá znělostí?

1 bod

- A) zjevem
- B) smočil
- C) špičkou
- D) vpřed

17 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda odpovídá výchozímu textu (A), či nikoli (N):

max. 2 body

- 17.1 Starcův charakter je vykreslen pomocí popisu jeho vzhledu.
- 17.2 Starcovy rysy jsou vykresleny pomocí řady přirovnání.
- 17.3 Ve zvýrazněné části je uvedena podmínka, za které by se lidé nad starcem slitovali.
- 17.4 Básník jednoznačně zastává ke starci záporný postoj.

A	N
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

18 Kterou z následujících dvojic slov nelze v kontextu výchozího textu považovat za synonyma?

1 bod

- A) zášť – odpor
- B) almužna – milodar
- C) zřítelnice – panenka (v oku)
- D) čnicí – hledící

19 Ve kterém z následujících souvětí je jazyková chyba?

1 bod

- A) Co si z úst vypustil, ani párem koní nedostaneš zpět.
- B) Jen ten, kdo se odváží jít dál než ostatní, se dozví, jak daleko může doopravdy jít.
- C) Žádná píseň není tak dlouhá, aby ji nebyl konec.
- D) Ptáka poznáš po peří, vlka po srsti, člověka po řeči.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 20–23

„Tak vidíte,“ vyhrkl pan Rybka. „A to přece uznáte, že není v pořádku, aby se někdo uprostřed ulice ... dejme tomu, vznesl kolmo do vzduchu, ne?“

„To záleží na výkladu,“ mínil komisař. „On je policejní předpis, že je-li nebezpečí pádu z větší výše, má být ten člověk přivázán. Na to je v první řadě napomenutí a potom pokuta. – Jestli se ten pán vznesl jen tak samovolně do vzduchu, tak by ho ovšem měl strážník napomenout, aby si připnul ochranný pás; ale on tu strážník asi nebyl,“ řekl omluvně. „To by tu byly po něm šlápoty. Ostatně třeba se ten pán vzdálil jiným způsobem, ne?“

„Ale jakým?“ děl honem pan Rybka.

Komisař Bartošek potřásl hlavou. „Těžko říci. Třeba nějaké nanebevzetí nebo Jakubův žebřík,“ řekl neurčitě. „**Nanebevzetí by se snad mohlo považovat za únos, kdyby se stalo násilím; ale já myslím, že se to obvykle stává se souhlasem dotyčného.** Ono je možné, že ten člověk umí lítat. Nezdálo se vám někdy, že lítáte? To se člověk jen tak drobet odrazí nohou, a už se vznáší ... Někteří letí jako balon, ale já, když ve snu lítám, se musím chvílemi odražet nohou od země; já si myslím, že to dělají ty těžké šaty a šavle. Třeba ten člověk usnul a začal ve snu lítat. Ale to není zakázáno, pane. Ovšem na frekventované ulici by ho musel strážník napomenout.“

(K. Čapek: *Povídky z jedné kapsy – Šlépěje*) ^{BSI}

20 Která z následujících možností znázorňuje strukturu souvětí **zvýrazněného ve výchozím textu**?

1 bod

- A) 1VH, kdyby 2W přísluvečná příčinná, ale 3VH, že 4W předmětná
- B) 1VH, kdyby 2W přísluvečná podmíneková, ale 3VH, že 4W předmětná
- C) 1VH, kdyby 2W přísluvečná přívlastková, ale 3VH, že 4W předmětná
- D) 1VH, kdyby 2W přísluvečná podmíneková, ale 3VH, že 4W přísluvečná podmíneková

21 Které části **výchozího textu neodkazují na policejní vyšetřování**?

1 bod

- A) je policejní předpis, že je-li nebezpečí pádu z větší výše
- B) na to je v první řadě napomenutí a potom pokuta
- C) když ve snu lítám, se musím chvílemi odražet nohou od země
- D) na frekventované ulici by ho musel strážník napomenout

22 Jakou tematiku obsahuje soubor **Povídky z jedné kapsy Karla Čapka**?

1 bod

- A) hororovou
- B) detektivní
- C) protiválečnou
- D) vědeckofantastickou

23

max. 3 body

23.1 Z **podtržené části zvýrazněné věty** **vypište přísudek a pojmenujte tento typ přísudku.**

23.2 Ze **zvýrazněné věty** ve **výchozím textu** **vypište podstatná jména rodu mužského neživotného.**

24 Přिřaďte ke každé z následujících charakteristik (24.1–24.4) příslušný název obrazného pojmenování (A–F):

(Každý název z nabídky A–F můžete přiřadit pouze jednou.)

max. 4 body

- 24.1 Kapky deště zpívají.
24.2 Říkal to už tisíckrát.
24.3 Celé město se vzbouřilo.
24.4 Nastalo ohlušující ticho.
- A) oxymóron – protimluv
B) hyperbola – nadsázka
C) eufemismus – zjemnění
D) personifikace – zosobnění
E) synekdocha – záměna pojmenování část – celek, celek – část
F) alegorie – jinotaj

- 24.1 _____
24.2 _____
24.3 _____
24.4 _____

25 Ve kterém z následujících zápisů přímé řeči je správně užitá interpunkce?

1 bod

- A) „Nejde mi o to, abych někoho na něčem nacytal.“ vysvětluje policista.
B) „Necítím jsem se ničím svázán,“ vysvětluje umělec, vyběral jsem si ty náměty, které jsem chtěl.“
C) Po dlouhé úvaze dotazovaný doplnil, „Těžko jsem dohledával slova.“
D) „Vždycky se bojím otázek, které přijdou,“ smutně poznamenal odsouzený.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 26–31

Celý rok ho věznila vlastní rodina: Andělský učitel Tomáš Akvinský

Významný katolický filosof Tomáš Akvinský (1225–1274) pochází ze starobylé ***** šlechtické rodiny. Ta však vůbec není nadšena jeho rozhodnutím vstoupit do žebravého řádu dominikánů. Když Tomáš cestuje za dalšími studiem do Boloni, příbuzní ho dokonce zajmou a na rok ***** na rodinném hradě. **Zlomit jeho víru** se jim však nepodaří. Po propuštění ze zajetí Tomáš působí v Neapoli, Orientu i v Paříži, která se stává jeho ***** domovem. Zde také napíše většinu svých spisů. V roce 1273 ho ale ve snu navštívuje sám Ježíš Kristus. „*Už nikdy nic nenapišu. Všechno, co jsem dosud napsal, mi připadá jako sláma*,“ říká pak Tomáš svému pomocníkovi. Jeho život již beztak visí na ***** . O rok později ho papež vysílá na koncil do francouzského Lyonu. Tomáš cestuje na oslu. Kdesi se však uhodí o větev do hlavy a zřejmě na následky zranění umírá. V roce 1323 je svatořečen. Za své dlouholeté ***** úsilí je pak označen za učitele církve. Dostává se mu přívíska „Andělský učitel“.

(History revue Special, upraveno) ¹⁹⁹

26 Na každé z vynechaných míst (*****) ve výchozím textu patří jedno slovo. Ve které z následujících možností jsou tato slova uvedena v pořadí odpovídajícím výchozímu textu?

1 bod

- A) německé, uvězní, německým, stromě, pedagogické
B) francouzské, ubytují, druhým, provaze, politické
C) anglické, vyučují, nenáviděným, laně, teologické
D) italské, uvězní, druhým, vlásku, teologické

27 Ve kterém z následujících úseků výchozího textu se vyskytuje nadsázka?

1 bod

- A) Zde také napíše většinu svých spisů.
B) „Už nikdy nic nenapišu. ...
C) ... a zřejmě na následky zranění umírá.
D) ... je pak označen za učitele církve.

28 Která z následujících možností vystihuje v kontextu výchozího textu význam slov *zlomit jeho víru*? (Posuzovaná slova jsou ve výchozím textu zvýrazněna.) 1 bod

- A) uvalit kletbu
- B) uvolnit se od závazků
- C) uzavřít se do sebe
- D) zničit přesvědčení

29

3 body

29.1 Z výchozího textu vypište název jednoho francouzského a jednoho italského města.

29.2 Z výchozího textu vypište přezdívku.

30 Která z následujících možností určuje v kontextu výchozího textu slovní druh slova *ale*? (Posuzované slovo je ve výchozím textu podtrženo.) 1 bod

- A) spojka
- B) předložka
- C) částice
- D) příslovce

31 Rozhodněte o každé z následujících vět, zda obsahuje pravdivé informace (A), či nikoli (N): max. 2 body

- 31.1 Výchozí text má chronologickou kompozici.
- 31.2 Vypravěč je zároven postavou z příběhu.
- 31.3 Výchozí text vykazuje znaky horizontálního i vertikálního členění textu.
- 31.4 Výchozí text obsahuje řeč přímou i řeč nepřímou.

A	N
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

32 Ve které z následujících možností se vyskytuje chybně napsané slovo? 1 bod

- A) Soudce v jeho vypočítavém jednání neshledal nic značně závadného.
- B) Odsouzený tvrdil, že se svědkové události proti němu očividně spřáhli.
- C) Vědí rodiče, v čem se shlíží jejich potomci?
- D) Správce podal velmi zkreslený obraz výnosů hospodaření firmy.

TEST 2

1 Ve které z následujících možností není pravopisná chyba?

1 bod

- A) Jsme příčinou svých ekonomických problémů a samy je ovládáme.
- B) Dobrá rozhodnutí vyžadují mnohem víc než jen pouhou znalost faktů.
- C) Vytáhl jsem s alba padesát let starou fotografii.
- D) V knihovně jsem jsi půjčil několik knih od Saint-Exupéryho.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 2–6

Strom života

Už Charles Darwin si ve svých poznámkách načrtl obrysy stromu života, kde patu kmene tvoří společný předek všech pozemských organismů. Jednotlivé větve pak znázorňují různé evoluční proudy, kterými se pozemský život rozrůznil do svého současného nepřehledného druhového bohatství. Ještě v druhé polovině minulého století byli vědci přesvědčeni, že se kmen stromu života záhy rozdělil na dvě velké rozsochy. **Jednu tvoří organismy, jejichž buňky mají dědičnou informaci uloženou v buněčném jádru.** Tato větev zplodila širokou škálu forem života od nejrůznějších prvků přes houby a rostliny až k živočichům včetně člověku.

(J. Petr: *Nová forma života, Koktejl, upraveno*) ^[54]

2 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda je v souladu s informacemi obsaženými ve výchozím textu (A), či nikoli (N):

max. 2 body

- 2.1 Jednotlivé větve stromu života znázorňují postupně se vyvíjející proudy vedoucí ke vzniku velkého množství různých druhů.
- 2.2 Druhá velká rozsocha nemá uloženou dědičnou informaci v buněčném jádru.
- 2.3 Rozsocha a větve jsou ve výchozím textu synonymy.
- 2.4 Charles Darwin zastával názor, že všechny pozemské formy života mají společného předka.

A N

☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

3 Ve kterém z následujících úseků výchozího textu se vyskytuje syntaktická chyba?

1 bod

- A) organismů do svého současného nepřehledného druhového bohatství
- B) společný předek všech pozemských organismů
- C) od nejrůznějších prvků přes houby a rostliny až k živočichům včetně člověku
- D) mají dědičnou informaci uloženou v buněčném jádru

4 Které z následujících tvrzení o uspořádání vět ve zvýrazněném souvětí je pravdivé?

1 bod

- A) První věta je hlavní, druhá věta je vedlejší příslovečná časová.
- B) První věta je hlavní, druhá věta je vedlejší přívlastková.
- C) První věta je hlavní, druhá věta je vedlejší doplňková.
- D) První věta je hlavní, druhá věta je vedlejší příslovečná podmíneková.

5 Která z následujících možností nejlépe vystihuje funkční styl výchozího textu?

1 bod

- A) prostě sdělovací
- B) umělecký
- C) odborný – populárně naučný
- D) odborný – prakticky odborný

6

max. 2 body

6.1 Vypište z textu podstatné jméno, jehož tvar v množném čísle nemá shodný kořen s tvarem v čísle jednotném.

6.2 Vypište z textu příslovce, které je synonymem příslovci *zakrátko, zanedlouho*.

7 Přिřaďte ke každé z následujících charakteristik (7.1–7.4) příslušnou literární skupinu (A–F):

max. 4 body

(Každou skupinu z nabídky A–F můžete přiřadit pouze jednou.)

7.1 Roku 1858 byl vydán almanach, který se stal spojujícím dílem této výrazné literární skupiny českých básníků a prozaiků druhé poloviny 19. století. Autoři se ve své tvorbě primárně snažili zachytit skutečnost, tak jak ji v okolním světě viděli, a to i s jejími negativními rysy. Inspirovali se nejenom českou kulturou, ale i uměleckými směry evropské tvorby.

7.2 Toto hnutí vzniklo ve druhé polovině 50. let v USA a jeho příznivci se vyznačovali nonkonformním bohémským způsobem života. Pokoušeli se najít vlastní styl, ten se projevoval především v popisu jejich vlastních životních zkušeností – toulání se po USA, happeningy, experimenty s drogami atp. Výrazným prvkem, který ovlivnil a inspiroval tyto autory, především básníky, byl jazz.

7.3 Název skupiny amerických spisovatelů narozených kolem roku 1900 poprvé použila spisovatelka Gertrude Steinová. Tito spisovatelé zažili první světovou válku a danou skutečnost zobrazovali ve svých dílech. Vyjadřují pocity vojáků po návratu z války (vrátili se duševně zmrzačení a měli problémy se zařazením se do společnosti).

7.4 Hlavním znakem stylu poezie skupiny nekonformních francouzských básníků poslední třetiny 19. století bylo „hledat krásu v ošklivosti“, psát i o dosud tabuizovaných tématech. Pojmenování této skupiny se později stalo označením pro spisovatele (a umělce obecně), jejichž život a umění mířily mimo společnost nebo proti společnosti.

- A) beat generation
- B) buřiči
- C) Devětsil
- D) májovci
- E) prokletí básníci
- F) ztracená generace

7.1 _____

7.2 _____

7.3 _____

7.4 _____

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHAM 8–12

Třezalka tečkovaná

Tato bylina se velmi dobře uplatňuje při úzkostech, neklidu, **psychickém** napětí, neurastenii, **panickém** syndromu a lečících depresích. Je vhodná při rehabilitaci po mozkových příhodách, a to kombinované pitnou **kúrou**, pomocí obkladů a masáží třezalkovým olejem. Třezalka, aplikována dlouhodobě a nepřerušovaně, je základní **bylinnou** léčby sklerózy multiplex.

(Vzhledem k povaze jedné z úloh není zdroj výchozího textu uveden, upraveno.)⁶⁵⁾

8 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda odpovídá výchozímu textu (A), či nikoli (N):

max. 2 body

- 8.1 Text obsahuje postupně rozvíjející přívlastek.
- 8.2 Text obsahuje přívlastek volný.
- 8.3 Text obsahuje přívlastek shodný.
- 8.4 Text obsahuje přívlastek neshodný.

A	N
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐